

De Oasis Game

De history

De Braziliaanse organisatie Elos, bestaande uit een groep architecten en planologen, heeft in de afgelopen 10 jaar een methode ontwikkeld om in achterstandswijken samen met bewoners te komen tot empowerment. Het doel van Elos is deze methode wereldwijd te verspreiden en internationale community te realiseren die Oasis Games uitvoeren. Door een sociaal veilige omgeving te creëren worden mensen samengebracht om hun gezamenlijke droom te realiseren. Het doel van een oasis game is het realiseren van de meest gemeenschappelijke droom van de wijk (oasis) op een interactieve, laagdrempelige en speelse manier (Game).

De oasis Game in Nederland

Begin 2010 is deze werkwijze naar Nederland gehaald met behulp van het e-Motive programma van Oxfam Novib. Het e-Motive programma wil goede methodieken voor community development en bevordering van sociale cohesie uit ontwikkelingslanden naar Nederland halen. Dat is in 2010 gebeurt d.m.v. een uitwisseling en een trainingsprogramma waarbij de eerste Oasis Game in Nederland is uitgevoerd. Sindsdien heeft het platform voor de Oasis Game 'Oasis Holland' zich flink ontwikkeld tot een ervaren team die de methodiek verder doorontwikkeld toegepast op onze Nederlandse context. Op dit moment zijn er Oasis Games uitgevoerd op de volgende plekken:

- Amsterdam Noord – de kleine wereld.
- Amsterdam Oost – Makassarpleinbuurt
- Zaandam – Bloemkorf
- Amsterdam centrum – Zeedijk – Oasis Rambler

De spelers van een Oasis Game

Tijdens een oasis game speelt een team van bewoners, professionals en vrijwilligers 'het spel'. Idealiter zijn dat tussen de 20 en 30 personen, waarbij de verdeling gelijk is. Vrijwilligers kunnen bewoners van aanliggende buurten zijn, gemotiveerde buitenstaanders, maar ook scholieren, jongeren en studenten.

Het team dat de oasis game speelt wordt begeleid door 4 Oasis Game facilitatoren. Dit wordt in 6 dagen uitgevoerd, meestal verspreid over twee of drie weekenden. Deelnemers gaan constant de wijk in met opdrachten om bewoners te mobiliseren en te betrekken en uiteindelijk de ruimte te creëren voor hen om actief mee te dromen, mee te beslissen en mee te werken aan een gezamenlijk gedragen resultaat. De spelers bereiken stap voor stap steeds meer buurtbewoners en betrekken hen in het proces van de game. Een oase is geslaagd als mensen zich versterkt voelen in het gevoel dat zij samen wat kunnen bereiken en dat de droom een spectaculaire (fysieke) vorm heeft gekregen in de wijk.

De fases van een Oasis Game

De oasis game is opgebouwd uit 7 concrete stappen die doorlopen worden door een groep bewoners en vrijwilligers onder begeleiding van het oasis team. Het zijn stappen welke goed op elkaar aansluiten, bewezen en werkzaam zijn. De 7 stappen zijn;

Stap 0, voorbereiding; het werven van bewoners en vrijwilligers die meedoen aan de oasis game (20 man)

Stap 1, appreciative gaze; het werken met de filosofie van het leren zien van bestaande schoonheden in de wijk en waarderend naar situaties kijken, i.p.v. vanuit problemen.

Stap 2, the affection; Werkelijk contact maken met mensen en op zoek gaan naar de mens achter de schoonheid. Er zit een dialoog element in waarbij men op zoek gaat naar 'de mens' in de buurman.

Stap 3, the dream; het omschrijven van dromen voor de wijk, het vinden van talenten en fysiek inzetbare middelen om de droom te kunnen realiseren.

Stap 4, the care; het samen creëren en op schaal maken van de collectieve droom. De gezamenlijke droom krijgt vorm tijdens een actieve participatie avond.

Stap 5, the miracle; Samen met burens, professionals, vrijwilligers het resultaat samen maken. Bouwen, klussen, verven, het onmogelijke mogelijk maken.

Stap 6, the celebration; Samen vieren.

Stap 7, re-generation; Bewoners de tools meegeven om met dezelfde energie en spirit zelf nieuwe initiatieven te ontplooiën.

Na een intensieve voorbereidingsperiode van 1,5^e maand wordt een Oasis Game over het algemeen uitgevoerd in zes dagen rondom twee elkaar opvolgende weekenden. De 7^e stap re-evolution vindt over het algemeen twee weken later plaats.

Een Oasis Game kent de volgende fases en elementen:

Fase 0: Het benaderen van alle stakeholders in de buurt (bewoners, instanties, gemeentes), het identificeren en benaderen van 'local leaders', het betrekken van bedrijven en experts, het voorbereiden van de Oasis Game.

Fase 1: Echt kennismaken, contact maken, dromen uitspreken en omschrijven. Hier wordt de ruimte gecreëerd voor uitwisseling, dialoog en ook het delen van ideeën, wensen, maar ook frustraties over de buurt. De Oasis-facilitatoren

Oasis in Brazilië

De Oasis Game is een dynamische en unieke manier om op basis van gelijkwaardigheid gezamenlijk te werken aan een betere wijk. De methodiek is gebaseerd op de twee woorden oasis en game; het creëren van een oase op een plek waar dat ogenschijnlijk onmogelijk is op een speelse manier.

verzorgen een gezamenlijk bewustwordingsproces en een dialoog om gezamenlijk een betere buurt te realiseren, daarbij verbinden zij belangen en worden verschillen overstege.

Fase 2: In fase 2 worden alle deelnemers betrokken bij het samen creëren en modelleren van hun droom. Het mooie is dat de eindgebruiker, de buurtbewoner, eigenaar wordt van het resultaat door daar zelf over na te denken, zelf over te mogen beslissen en zelf ook uitvoerend in zal zijn om het resultaat te behalen.

Fase 3: Voorbereiden en gezamenlijk uitvoeren om het resultaat te behalen. Om de spanning erin te houden wordt in fase 3, vaak de derde dag of kort op het beëindigen van de tweede fase het project uitgevoerd.

Fase 4: Samen het resultaat behalen en vieren. Ter afsluiting van the Oasis Game wordt het concrete resultaat gevierd. Dit is een belangrijk punt, want het proces wordt afgerond en zet een kroon op het gezamenlijke werk. Ook hier is ruimte voor rituelen.

Belangrijke factoren en actoren in het proces

Natuurlijke leiders; deze mensen spelen een cruciale rol. Zij kunnen anderen motiveren en het resultaat waarborgen in de gemeenschap. Oasis Game is er op gericht om hen uiteindelijk middelen (methoden en een netwerk) te geven om het resultaat te behouden en meer Oasis Games plaats te laten vinden. Bij het programma in Nederland zullen de deelnemers aan het trainingsprogramma degenen zijn die vervolg kunnen geven aan de methode en resultaten. Maar het is voor toekomstige projecten in de wijk zeker van net zo groot belang wijkbewoners die zich opstellen als 'natuurlijk leider' te leren kennen.

Experts; er worden een aantal externe experts geraadpleegd. In het programma in Nederland geval zitten die in deelnemersgroep. Het zijn planologen, buurtwerkers, architecten, adviseurs, mensen die de bewoners kunnen adviseren over de uitvoerbaarheid en (praktische) consequenties van hun keuzes en dromen. Ze dragen bij aan haalbaarheid.

Rituelen; er is ruimte voor rituelen om het proces van verbinden en contact maken met elkaar en een gezamenlijke droom te versterken. Dit biedt ruimte om een plaats te geven aan de (culturele) achtergronden van alle bewoners, die weer ruimte biedt voor wederzijds begrip en respect. Culturele achtergronden en verschillen zijn een cruciaal onderdeel in de OasisGame, waar de Elos Institute facilitatoren veel ervaring mee hebben in Brazilië met de vele inheemse culturen en zulke grote verschillen op etniciteit, religie en sociaaleconomische achtergrond.

Dialoog; Dialoog en gesprek zijn sleutelonderdelen van de Oasis Game. Als er spanningen zijn in de groep (dus in de wijk) worden die niet genegeerd, maar naar voren gehaald om ze een plaats te geven. The Oasis Game is een heel open proces.

Open proces; De OasisGame-methode biedt expliciet ruimte en openheid voor mensen van alle religieuze achtergronden, sexes, culturen, leeftijden en sociale klasse. Er wordt hard gewerkt om van alle lagen van de bevolking binnen de gemeenschap vertegenwoordiging te verkrijgen. Fase 0 is daar een belangrijk onderdeel in. Verder leren wijkbewoners door het proces elkaar beter kennen en wordt er gelijkwaardigheid nagestreefd.

Oasis in A'dam Oost

“Het is toch cool als je gewoon lekker bezig kan met je burens, ik bedoel ik ben een handige Harry weet je en dan is het toch mooi om iets voor je buurt terug te doen”

Bewoner Ricky

Wat maakt de oasis anders?

De kwaliteit van het proces zit voornamelijk in drie elementen, namelijk de kern achter de oasis (het waarderende perspectief en denken vanuit dromen i.p.v. problemen), de game (het op een participatieve en speelse manier betrekken van bewoners) en het snelle resultaat wat een weerspiegeling is van hun dromen.

De bottom up benadering, en het werken met bestaande middelen draagt hier aan bij. Een verrassend en sterk element aan de Oasis Game is het gebruik van eigen bronnen gebleken. Er wordt sterk gestuurd op eigen inbreng van materialen en talenten van bewoners zelf. Dit wordt meestal wel aangevuld met budget van de gemeente om er voor te zorgen dat het duurzaam, houdbaar en veilig is, maar het start met wat mensen nog hebben staan. Dit geeft ook een versterkt eigenaarschap over het resultaat.

Het feit dat het resultaat daarmee op een speelse en snelle manier bereikt wordt, creëert een 'we can do it'-sfeer. In goed overleg en in goede voorbereiding met bijbehorende instanties creëert het snel een concreet resultaat wat in overleg goed onderhouden en behouden kan worden.

Als laatste willen we de kracht van teambuilding en rituelen noemen; Gedurende het proces wordt er regelmatig (elke dag) gebruik gemaakt van teambuilding activiteiten die herhaaldelijk worden uitgevoerd om de positieve en speelse sfeer te versterken, De kracht hiervan kan alleen begrepen en ervaren worden door het te doen. In eerste instantie lijkt het soms een vreemd aspect van de oasis game, bij nader inzien blijkt het juist een van de grootste succesfactoren te zijn.

Bij de OasisGame worden alle stakeholders (professionals, experts en de bewoners) in een wijk bij elkaar gebracht om tot eindresultaat te komen. De OasisGame is een vernieuwende en unieke manier om op basis van gelijkwaardigheid en als mensen samen te werken aan een betere wijk. De methode is speciaal ontwikkeld voor achterstandswijken en gebieden getroffen door natuurrampen. De Oasistrainers van Elos hebben veel ervaring in het opleiden van mensen tot Oasis facilitator en krijgen veel internationale aandacht. Kijk bijvoorbeeld op de website van The Wereldbank:

<http://beta.worldbank.org/node/4378>

De functie van een Oasis Game in Nederlandse wijken

De Oasis Game is een krachtige tool gebleken voor verschillende doeleinden:

- het geven van een sterke impuls aan bewonersbetrokkenheid in gebieden waar dat nog laag is.
- het bijdragen aan community building en vorming
- het geven van een sterke impuls aan participatief werken in wijken.
- het mede-creëren door bewoners van fysieke resultaten in openbare ruimtes of tijdelijke ruimtes.

Oasis in A'dam Noord

"Dit wordt een natuurtunnel", meldt een jongentje trots. "Die saaie muur gaan we beschilderen met bomen, vlinders en bloemen." Even verderop zagen een paar meisjes planken. "Voor een tribune, dan kun je zitten en naar voetbal kijken", leggen ze uit, "want hier komt ook een doel".

Wat heeft t opgeleverd

Sociaal: Een oasis game heeft altijd een sociaal resultaat, de kern draait om activering, participatie en samen met burens iets voor de buurt doen. Samen ervaren dat als je krachten bundelt je dromen kan realiseren. Op die energie wil je daarna doorpakken. Het sociale effect van een Oasis Game uit zich in:

- het versterken van geloof in eigen kracht van bewoners
- meer bewoners vinden elkaar om samen aan de slag te gaan
- meer bewoners van verschillende achtergronden komen tot elkaar
- bewoners en instanties weten elkaar makkelijker te vinden, vooral omdat zij als mensen samen hebben gewerkt in een Oasis Game
- het eigen initiatief is versterkt
- bewoners voelen meer ownership over hun eigen omgeving
- bewoners zijn een community gaan vormen en zijn gezamenlijk meer projecten gaan oppakken op basis van nog niet gerealiseerde dromen. In de Makassarpleinbuurt zijn na mede door de Oasis Game binnen een maand 25 buurtinitiatieven aangedragen voor een burgerjury ter realisatie.

Fysiek: De fysieke resultaten uit zich vaak in de openbare ruimte, maar kunnen ook in gebouwen toegepast worden. Resultaten uit eerdere Oasis Games zijn o.a.:

- ontmoetingspark met groentetuin, banken en vuilnisbakken
- schilderen van eyecatchers of belangrijke plekken in de wijk
- aanleg kruidentuinen en geveltuinen
- speeltoestellen zoals speelhuizen, schommels, voetbalgoals
- Een kabelbaan – later vervangen door een 'officiële'
- groot buurtdiner, wat herhaald gaat worden.
- een winkelinrichting gemaakt van straatmaterialen
- een prikbord voor buurtinitiatieven

Voor beeld en video's ga naar oasisholland.ning.com

Oasis Game en duurzaamheid

De Oasis Game is een methodiek die heel geschikt is om een groep mensen bij elkaar te krijgen om gezamenlijk een droom te realiseren. Dit heeft een sociaal en fysiek resultaat. Het sociale resultaat is activatie, nieuwe ontmoetingen en een versterkt vertrouwen dat als je als buurt de krachten bundelt er een hoop mogelijk is. Het fysieke resultaat is de fysieke manifestatie van de gezamenlijke droom die zich uit in eerder genoemde vormen. De kracht van de oasis is de impuls, een enorme boost aan een gemeenschap waar ze lang op voort kan bouwen. Om de duurzaamheid van de uitkomsten van dit proces te garanderen schept het Oasis team een aantal kaders en voorwaarden.

Stap 7 re-evolution

Een belangrijke toevoeging aan het proces van de Oasis Game is de 7^e stap van re-evolution die expliciet gericht is om de oasis in de community voort te laten gaan. Daarbij wordt er een bijeenkomst georganiseerd voor iedereen (bewoners en professionals) die betrokken was bij de Oasis Game om samen:

- een plan te maken voor behoud van het fysieke resultaat (bijvoorbeeld opzet van een tuinteam)
- nog niet gerealiseerde dromen oppakken, teams maken en plannen uitwerken om naar buiten te gaan met nieuwe te realiseren dromen. Hiermee wordt ook de mogelijkheid geboden om dromen die niet haalbaar waren binnen de Oasis wel op te gaan pakken.
- overdracht van de oasis game principes zodat de vibe behouden wordt
- wanneer dat van toepassing is het bespreken van een communicatie en organisatiestructuur van de nieuw gevormde samenwerkingen in de wijk.

De Oasis Training

Parallel aan de Oasis Game organiseert het Oasis team bijna altijd een training voor (actieve) bewoners en professionals om de kneepjes van het Oasis proces te leren en zodoende mogelijk te maken dat zij daarna zelf Oasis activiteiten kunnen organiseren en met dezelfde principes te werk gaan. Het is hierbij vooral van belang dat er een aantal professionals bij zitten zodat die 'geïnfecteerd' raken met Oasis en sterker verbonden raken met het proces en de resultaten.

Fysiek resultaat verduurzamen

In de voorbereiding en uitvoering is er nauwe afstemming met instanties die verantwoordelijkheid hebben over de ruimte waarbinnen het resultaat zich uit (openbaar of tijdelijk binnen/buiten). Er worden van te voren afspraken gemaakt dat zij zorg dragen dat de dromen die bewoners realiseren die misschien niet professioneel genoeg zijn, dat zij de slag maken naar professionalisering. Zo is er na in Amsterdam Noord nu een echte kabelbaan aangelegd nadat de professorische kabelbaan uiteindelijk weg werd gehaald. Daarnaast is het Oasis team bezig met het vinden van partners die materialen kunnen doneren bij Oasis Games die als het gaat om bepaalde werkvelden (bijvoorbeeld speeltoestellen) binnen de kaders van regelgeving passen en op maat te maken zijn voor bewonersdromen.

De 7^e stap van de Oasis Game stuurt tevens aan op behoud en onderhoud van het resultaat.

Het sociale resultaat verduurzamen

Maar naast de fysieke resultaat is de sociale activering een van de belangrijkste resultaten. De 7^e stap van de Oasis Game biedt daar een eerste aanzet toe om hen verbonden, gemotiveerd en georganiseerd te houden. De benodigde vervolgacties om dit netwerk sterk te houden is sterk afhankelijk van de bestaande context, maar er zijn verschillende natrajectopties die het Oasis team achter de hand houdt om er voor te zorgen dat de opgebouwde energie niet verloren gaat:

- communitycreatie – ondersteuning in het organiseren van een actief netwerk van bewoners en professionals in de succesvolle formule 'community' zoals in Amsterdam.
- samenwerking met instanties – van te voren, tijdens en achteraf zorgen voor samenwerking met partners in het gebied die langdurig actief zijn.
- oasis coaching – het in overleg coachen van actieve bewoners die nog vragen hebben bij het realiseren van hun dromen.